

at denne Sag burde fremmes, da har søgt at sætte den i Gang paa den Maade, som skeet er, fordi det, som sagt, efter min fulde Overbevisning, er den bedste Maade at see den fremmet paa, ogsaa for den anden vigtige Landsdeel, som man maa ønske ogsaa maa komme i Besiddelse af en saadan Indretning. Jeg troer derfor heller ikke, at den Frygt, som den ærede Majoritet har udtalt i denne Retning, nemlig, at man udsætter sig for at give Sjælland en Jernbane, hvis fortrinlige Nytte af Byderne bliver bestridt, medens man nogen Tid efter maaskee finder sig i den Nødvendighed, at maatte nægte andre Prosvindser Midler til at tilveiebringe fremkommelige Veie, her kan finde sin Anvendelse.

Den ærede Majoritet har ogsaa meent, at, om ogsaa Sagen turde fortjene Regeringens Understøttelse, kunde det skee paa anden Maade end den, der er bragt i Forslag ved det foresiggende Lovforslag. Den har saaledes meent, at man, foruden ved den Estergivelse af Told, som er tilstaaet Jernbanen, kunde fremme Sagen ved at tage Actier til et vist Beløb eller paatage sig en anden lempelig Risiko. Men foruden at det vel er et Spørgsmaal, om man ikke, dersom Staten allerede nu vilde paatage sig at understøtte Sagen ved at tage Actier til et vist Beløb og saaledes tilveiebringe en Capital, maaskee vilde komme til at udrede en ligesaa stor Beføstning til Sagen som den, der vil opstaae, naar Staten efterhaanden skulde give en Understøttelse — thi det maa man vel lægge Mærke til, at der ikke bliver Tale om paa eengang at udrede et stort Beløb, men kun om efterhaanden og for det Tilfælde, at Banen ikke selv skulde bidrage Noget til at erstatte den Udgift, den vil medføre, at udrede Noget —, saa maa det ogsaa bemærkes, at det under de nuværende Forhold, under Jernbanesagens hele Stilling, ikke vilde være muligt at bringe Sagen til Udførelse paa den anførte af Minoriteten foreslaaede Maade. Efter de mange forskellige Baner, som nu ere blevne byggede i Verden, viser deres Rentabilitet sig at være høist forskjellig, og der er derfor ikke nær den Lethed ved paa Pengemarkederne at tilveiebringe de fornødne Capitaler til saadanne Anlæg, saaledes som fra

først af; men desuden troer jeg, at Staten, som jeg allerede tidligere har tilladt mig at bemærke, ikke kan eller bør finde Betænkelse ved at udsætte sig for at give det Tilskud, som den maaskee paa denne Maade vil komme til at bidrage til det almindelige Befordringsvæsen. Det maa desuden tillades mig at bemærke, at jeg troer, at, saa rigtigt som det er, at man, hvor de finansielle Spørgsmaal komme under Behandling, bør see hen til at forarsage en Stat de mindst mulige Udgifter, saa er det dog vist ikke den eneste Side eller den eneste Maade, hvorpaa man bør betragte Finantsvidenskaben. Jeg troer ogsaa, at man bør see hen til Bøffastheden af de Udgifter, som Staten paafører sig, og om de ikke, idet de medføre en Byrde for Staten paa den ene Side, dog ogsaa paa den anden Side vilde bidrage til at give Staten og dens Borgere en forøget Gyde til at bære de Byrder, man saaledes paalægger dem, og jeg troer, at det ved en ubildet Betragtning vil i høi Grad vise sig at være Tilfældet med saadanne Udgifter, som Staten bevilger til Veie og Befordringsmidler, at de i høi Grad maa antages at befordre Borgernes Gyde til at udrede de Byrder, som derfor paalægges, og at de, saa at sige, skabe de Kilder, hvoraf Staten siden skal øse sin Næring, skal hente sine Indtægter for at kunne bestribe sin hele Husholdning. Man seer nu ogsaa almindelig anerkjendt overalt i Staterne, af hvilken Vigtighed og af hvilken Nødvendighed det er at tage sig af dette offentlige Befordringsvæsen. Jeg skal kun tillade mig som et Exempel at anføre, hvorledes man i Belgien har i det ene Budget efter det andet bevilget store og betydelige Summer til disse Foretagender, hvorledes det belgiske Budget nu er belastet med 200,000,000 Francs eller mellem 70 og 80 Millioner Rbd. dertil, og hvorledes det altid i de belgiske Kamre har mødt den største Beredvillighed, naar Regeringen optraadte og forlangte Pengebevillinger til disse Foretagender; der er de drevne alene for Statskassens Regning, og det naagtet de kun have forrentet omtrent 2 pCt. Det tør vistnok saaledes ogsaa ansees som en almindelig Anerkjendelse af, at disse Foretagender ere af den Vigtighed, at de gjøre Krav paa Statens Un-